

Riktlinje Färdtjänsthandläggning

Antagen av	Kommunstyrelsen
Beslutsdatum/paragraf	2020-06-15, § 115
Giltighetstid	Tills annat beslut fattas
Uppföljningsdatum	Senast 2022-06-15
Beteckning	KS 2020/00169
Kategori	Styrdokument
Ansvarig handläggare	Färdtjänsthandläggare
Uppföljningsansvarig	Färdtjänsthandläggare

Färdtjänst

Inledning

Färdtjänst ingår i den särskilda kollektivtrafiken. Skillnaden mellan den allmänna och den särskilda kollektivtrafiken är att det behövs ett tillstånd för att få resa med särskild kollektivtrafik. Färdtjänsten är till för den som har en varaktig funktionsnedsättning, dvs. den som har väsentliga svårigheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken. I färdtjänsten reser man, precis som i den vanliga kollektivtrafiken, tillsammans med andra.

Färdtjänsten regleras enligt Lag om färdtjänst 1997:736. Riksfärdtjänsten regleras enligt Lag om riksfärdtjänst 1997:735. Riktlinjerna avser den inomkommunala färdtjänsten samt riksfärdtjänsten och ska vara ett komplement till de båda lagarna.

Tillstånd för färdtjänst kan beviljas efter det att individuell prövning gjorts av den kommun där sökanden är folkbokförd.

Ansökan

Ny ansökan

Skriftlig ansökan och läkarutlåtande skickas till färdtjänsthandläggaren i Ydre kommun. Blankett för ansökan och läkarutlåtande samt information om färdtjänsten finns på Ydre kommuns hemsida.

Förnya tillstånd

Det är den enskildes ansvar att själv bevaka när tidsbegränsat tillstånd upphör att gälla, och om behov fortfarande finns, ta initiativ till ny ansökan. Ny ansökan kan initieras via telefon, post eller e-post. Antingen så kan ärendet handläggas direkt eller så sker en omprövning. Vid omprövning begär handläggaren in en ny skriftlig ansökan samt ett nytt läkarutlåtande.

Handläggning

Handläggning påbörjas när både ansökan och läkarutlåtande kommit in till kommunen.

Handläggningstiden kan vara upp till 3 veckor från det datum då både ansökan och utlåtande kommit in. I samband med semestertider och storhelger kan handläggningstiden vara något längre.

Handläggaren kan också inhämta information via hembesök hos sökanden.

Tillstånd

Färdtjänsttillstånd kan endast beviljas till den som är folkbokförd i Ydre kommun.

Färdtjänsttillståndet ger rätt till färdtjänst inom Ydre kommun och länsfärdtjänst inom Östergötland. Resor utanför Östergötland är inte tillåtet (med undantag av resor till Tranås station och till Höglandssjukhuset i Eksjö).

Resor i anslutning till studier eller arbete utanför Ydre kommun eller utanför Östergötland är inte tillåtna.

Tillstånd för färdtjänst får den som har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller den som har väsentliga svårigheter att resa med allmän kollektivtrafik. Funktionsnedsättningen och dess varaktighet ska vara minst tre månader.

För den som blir beviljad färdtjänst utfärdas tillstånd/beslut i en av följande två nivåer:

- Nivå B: Taxi eller anpassat fordon
- Nivå C: Specialfordon/Anpassat fordon, resenären sitter kvar i rullstol under hela resan

Färdtjänstillstånd gäller inte för resor som av någon annan anledning bekostas av det allmänna, dvs. resor som regleras enligt annan lag eller förordning, exempelvis skolskjuts (till grund-, gymnasie- och särskola), sjukresa samt resor för personer i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Färdtjänstillståndet gäller inte heller för resor som kommunala, statliga eller privata verksamheter anordnar inom sin verksamhet.

Utökat tillstånd

Vid synnerligen särskilda behov kan utökat färdtjänstillstånd beviljas, enligt följande servicekrav:

- Framsäte
- Fällbart ryggstöd
- Ensamåkning
- Resa utan byten
- Liggande transport

Särskilt servicebehov ska alltid styrkas av läkarutlåtande. Undantaget är liggande transport i livets slutskede.

Giltighetstid

Ett färdtjänstillstånd är generellt tidsbegränsat. Beslut/tillstånd utfärdas vanligtvis på 2-3 år, men kan utfärdas på upp till 5 år.

Endast i undantagsfall, då synnerliga skäl föreligger, kan ett tillsvidare-beslut fattas. Ett tillsvidare-beslut får enbart fattas efter det att handläggaren har samrått med Socialchef i ärendet.

Funktionsnedsättningen ska vara avgörande.

Ett tillsvidarebeslut kan omprövas vid förändrade levnadsförhållanden eller vid förändrad lagstiftning.

Avgränsningar

Bristande tillgång på kollektivtrafik eller långt till busshållplats berättigar inte till färdtjänst.

Färdtjänst beviljas inte heller vid svårigheter att ta sig till ett specifikt resmål.

Rätten till färdtjänst är åldersoberoende. Hög ålder i sig ger således inte rätt till färdtjänst.

Färdtjänst beviljas inte som ersättning för tidigare bilkörning.

Vid synnedsättning som skäl för färdtjänst får synskärpan inte överstiga 0,2.

Det är svårigheter i samband med resandet som är grund för färdtjänst, svårigheter vid resmålet beaktas inte enligt färdtjänstlagen.

Färdtjänst för barn

Om sökanden är under 18 år ska prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning. Det är funktionsnedsättningen som avgör ett barns rätt till färdtjänst.

För personer under 18 år ska ansökan göras av vårdnadshavare/förmyndare.

Barn under 6 år ska ges tillstånd med ledsagare. Barn som har beviljats ledsagare betalar egenavgift enligt Östgötatrafikens biljettpris för ungdom.

Vid resa med små barn är det viktigt att vid bokning av resa uppge "Bilbarnstol" samt "Barnets vikt" (har betydelse för vilken typ av bilbarnstol som ska användas).

Medresenär

Färdtjänstresenär har möjlighet att ta med en medresenär samt egna barn (upp till och med 16 år).

Max tre medföljande barn samtidigt. Medresenär eller barn måste då följa med under hela resan.

När medresenär eller barn ska följa med är det viktigt att uppge det vid beställning av resa.

Medresenär och egna barn betalar egenavgift enligt Östgötatrafikens gällande prislista.

Ledsagare

Den som inte klarar att genomföra färdtjänstresan på egen hand har möjlighet att ansöka om ledsagare. Ledsagaren hjälper då till under själva bilresan. Ledsagaren måste följa med under hela resan. En ledsagare får inte ha eget färdtjänsttillstånd.

Den som beviljats ledsagare till färdtjänsten ansvarar själv för att ordna ledsagare till resan.

Ledsagaren betalar inte någon egenavgift. När ledsagare ska följa med är det viktigt att uppge det vid beställning av resa.

Ledsagare för barn: För mer information hänvisas till "Regler för länsfärdtjänst i Östergötland".

Hjälpmedel

Färdtjänstresenären får ta med ett förflyttningshjälpmedel under resan. Då avses det hjälpmedel som behövs för att genomföra själva resan. Annat behov av hjälpmedel på resmålet beaktas inte.

Bagage

Färdtjänstresenären får ta med bagage i en omfattning som motsvarar vad en person utan funktionsnedsättning klarar att bära vid ett och samma tillfälle.

Husdjur/Ledarhund

Husdjur får inte medfölja vid färdtjänstresa, med undantag för ledarhund/servicehund. När ledarhund/servicehund ska följa med är det viktigt att uppge det vid beställning av resa.

Service vid resa

I samband med färdtjänstresa ska följande service erbjudas/tillhandahållas:

- Hjälpa i och ur fordonet
- Sätta på och ta av säkerhetsbältet
- Hjälpa till med bagage, förflyttningshjälpmedel mm
- Var behjälplig från port i markplanet till fordonet samt från fordonet till port i markplanet

Egenavgifter

Egenavgift betalas för varje resa, kontant, med betalkort eller med Östgötatrafikens periodkort. Betalning med Östgötatrafikens periodkort kan ske under förutsättning att färdtjänstkortets nummer har kopplats till periodkortet samt att resenären visar upp aktuellt kvitto under resan.

Egenavgiften följer Östgötatrafikens prissystem/taxa, i den regionala kollektivtrafiken. Den som har färdtjänsttillstånd omfattas av seniorrabatten, oavsett ålder.

Trafikdygn och tidtabell

Tidtabell

Resa med färdtjänst samordnas i gemensam tidtabell. Dispens från tidtabell beviljas endast vid arbetsresor, resor till bröllop, begravning eller examen. Dispensregeln gäller för samtliga tillståndshavare.

Trafikdygn

Färdtjänstresa kan genomföras kl. 06-01 alla dagar i veckan.

Antal resor

I Ydre kommun är antal färdtjänstresor generellt sett inte begränsat.

Det finns dock möjlighet att enligt lagen begränsa antal resor i viss omfattning, med undantag av de resor som för tillståndshavaren anses vara "väsentliga resor". Med väsentliga resor avses exempelvis resor till arbete, utbildning, dagverksamhet och barnomsorg.

Beställning av resa

Resa inom Ydre kommun bokas via avtalad entreprenör. Beställning kan ske vardagar kl. 06-21, lördagar kl. 08-18 samt söndagar/helgdagar kl. 08-19. Resa ska beställas senast två timmar före avresa.

Resa inom Östergötland samt resor till stationen i Tranås eller till Höglandsjukhuset i Eksjö bokas via Östgötatrafikens beställningscentral. Beställning kan göras alla dagar kl. 06-23.

Avser beställningen en kvällsresa eller en resa till exempelvis bröllop, begravning eller examen är det viktigt att resan förbokas i god tid, senast kl. 16 dagen innan (gäller både inomkommunal färdtjänst och länsfärdtjänst).

I de fall bokad resa inte kan utnyttjas ska avbeställning ske snarast möjligt.

Vid upprepade "bom-körningar" (redan från andra "bom-körningen") har kommunen rätt att fakturera kostnad till den enskilde. Kommunen fakturerar kostnad enligt faktura från avtalad färdtjänstentreprenör.

Fordon

Färdtjänstresor utförs med ett för ändamålet anpassat fordon eller med ordinarie fordon i kollektivtrafiken i kombination med anpassat fordon.

Accepteras inte anvisat fordon får resan genomföras och bekostas som en privat resa helt utanför kommunens ansvar. Med anvisat fordon avses ett för färdtjänst kontrakterat fordon.

Uppehåll under resa

Uppehåll under resan medges inte. Kortare besök på Apotek är undantaget. Ett kortare stopp innebär maximalt 20 minuter.

Omprövning/Återkallelse

Tillståndsgivaren får enligt Färdtjänstlagen (§12) återkalla ett färdtjänsttillstånd, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns.

Tillstånd för färdtjänst kan återkallas då tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av det regelverk, de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Regelverk, föreskrifter och villkor får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Vid överkonsumtion av antal färdtjänstresor kan antalet resor komma att begränsas.

Utflyttad till annan kommun

Då tillståndshavare flyttar från Ydre kommun avslutas färdtjänsttillståndet vid datum för utflytt från kommunen.

Beslut och överklagan

Beslut

Ett skriftligt beslut tillsammans med besvärshänvisning skickas ut till den enskilde.

I ett beslut som beviljar färdtjänst ska det framgå vilken nivå på färdtjänst som gäller, vilken giltighetstid som avses samt om det är beviljat utökad tillstånd för exempelvis ledsagare, framsäte etc.

Vid beviljat tillstånd skickas färdtjänstlegitimation ut separat (direkt från leverantör) inom 10 arbetsdagar. Handläggaren beställer legitimation via Östgotatrafiken.

Att överklaga

Den som inte är nöjd med ett beslut från kommunen har möjlighet att överklaga beslutet hos Förvaltningsrätten. Överklagan måste göras inom tre veckor från den dag då den enskilde fick information om beslutet. Överklagan sänds till Ydre kommun.

I utskickat beslut finns information om hur man överklagar.

Beslutande organ

Kommunstyrelsen ansvarar för trafikavtal och ekonomi.

Myndighetsnämnden för socialtjänst och skola ansvarar för beslut och myndighetsutövning.

Sekretess

Färdtjänstentreprenören och dess personal ska iaktta full sekretess i alla frågor som rör resenärens personliga förhållanden.

Upplysningar

Vid behov av ytterligare information om färdtjänst, kontakta färdtjänsthandläggaren i Ydre kommun, 0381-66 12 00.

Länsfärdtjänst

Östgotatrafiken ansvarar för utförande av kommunöverskridande färdtjänstresor. Det avser resor utanför kommunen, men inom länet. Här ingår också resor från Ydre till Tranås station och från Ydre till Höglandssjukhuset i Eksjö.

Om färdtjänstresenären vill fortsätta sin resa från ovan angivna hållplatser i Tranås och Eksjö ska denna resa beställas och bekostas privat.

Riksfärdtjänst

Inledning

Riksfärdtjänst avser resor från Ydre kommun till en annan kommun utanför Östergötlands län, inom Sverige (och tillbaka).

Kraven för att beviljas resa med riksfärdtjänst är i lagen högre ställda än för vanlig färdtjänst. Det innebär att den som beviljats färdtjänst inte per automatik kommer att beviljas resa med riksfärdtjänst.

Enbart hög ålder, mindre funktionsnedsättning, rädsla, oro eller allmänna svårigheter att resa med ordinarie kollektivtrafik är inte tillräckligt skäl för att beviljas resa med riksfärdtjänst.

Tillstånd

Tillstånd till riksfärdtjänst får den som till följd av stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Tillstånd meddelas endast då det för resenären är omöjligt att genomföra resan på egen hand. Kommunen lämnar då ersättning för resekostnader.

Ansökan och prövning

För resa med riksfärdtjänst sker ny ansökan och prövning inför varje resa och i varje enskilt fall. Skriftlig ansökan ska skickas in i god tid, senast tre veckor före avresa. Inför resa i samband med jul- och nyårshelg samt under semesterperiod på sommaren gäller andra ansökningstider. Aktuell information finns på kommunens hemsida eller hos färdtjänsthandläggaren.

Det är den som ansöker om en förmån, den enskilde, som måste kunna visa att förutsättningar för resa med riksfärdtjänst finns.

Syfte

Vid varje ansökan prövas alltid ändamålet för resan. Riksfärdtjänst ska vara en resa till rekreation, fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet.

Resor med riksfärdtjänst beviljas inte för resor i samband med studier, arbete eller resor till vård och behandling.

Exempel: Då huvudsyftet med resan är sjukvård – berättigar det inte till riksfärdtjänst. Om huvudsyftet med resan däremot är omvårdnad – berättigar det till riksfärdtjänst.

Resor med riksfärdtjänst beviljas inte då resan av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Resan

Resan ska, i förhållande till resenärens funktionsnedsättning, genomföras på billigaste sätt för kommunen.

I första hand ska resan genomföras med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.

I andra hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med taxi.

I tredje hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med taxi tillsammans med ledsagare.

I sista hand beviljas resa med taxi hela vägen, med eller utan ledsagare.

Taxi eller specialfordon beviljas endast då det för resenären, utifrån funktionsnedsättningen, är helt omöjligt att genomföra resan på annat sätt, även om ledsagare följer med.

Resa med taxi eller specialfordon beviljas inte på grund av att allmänna kommunikationer saknas eller då allmänna kommunikationer inte går önskad tid.

Ledsagare

Det är tillståndshavarens/resenärens ansvar att själv skaffa ledsagare till resan. Om resenären uppger att det inte är möjligt att skaffa ledsagare, är detta inte skäl för annat och dyrare färdstätt, exempelvis taxi.

Då ledsagare beviljats betalar kommunen ledsagarens reskostnad. Kommunen betalar inte lön, arvode, boende eller annan ersättning till ledsagaren.

Barn

Om sökanden är under 18 år ska prövning göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning.

Hjälpmedel

Resenären har rätt att ta med sig ett hjälpmedel vid resa med riksfärdtjänst. Då avses det hjälpmedel som resenären behöver för att kunna genomföra själva resan. Andra hjälpmedel som eventuellt behövs vid resmålet beaktas inte.

Rullstol eller annat hjälpmedel som inte är nödvändigt för resans genomförande utan enbart behövs på resmålet berättigar inte till specialfordon.

Egenavgift

Vid resa med riksfärdtjänst ska tillståndshavaren betala en egenavgift som motsvarar normala resekostnader med allmänna färdmedel. Egenavgiften regleras enligt "Förordning (1993:1148) om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst".

Sjukresa

Samtliga resor till vård och behandling bokas som Sjukresa (oavsett om man har färdtjänsttillstånd eller inte).

Den som av medicinska skäl eller på grund av funktionsnedsättning inte själv kan ta sig till vården har möjlighet att boka en sjukresa. För hemresan däremot behövs ett intyg/kort från aktuell vårdavdelning/inrättning.